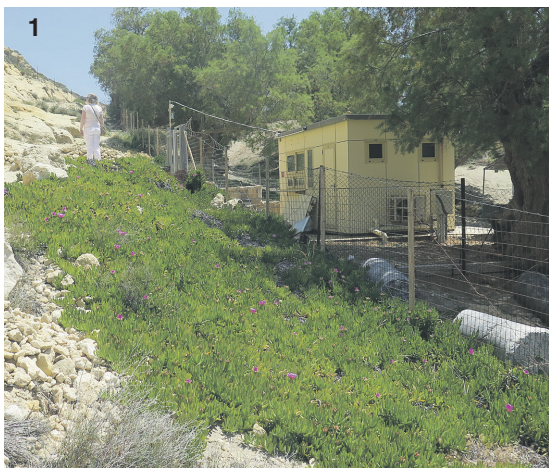

Οι ερευνητές του Μεσογειακού Ινστιτούτου Χανίων στα Μάταλα

1. *Carobrotus edulis* (ή μπουζί).
2. *Limonium creticum*, ενδημικό και σπάνιο είδος της Κρήτης.
3. *Reseda minoica* απειλούμενο είδος.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΑΓΡΟΝΟΜΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΧΑΝΙΩΝ (ΜΑΙΧ)

Δυο σπάνια φυτά στα Μάταλα

Της Σοφίας Πλουτινάκη

Σε δράσεις συμβολικές αλλά και ουσιαστικές στα Μάταλα του Δήμου Φαιστού, με στόχο την διάσωση δύο σπάνιων φυτών που βρίσκονται στο «Κόκκινο Βιβλίο των Σπάνιων και απειλούμενων φυτών της Ελλάδας», προχωρεί το Μεσογειακό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ)! Πρόκειται για τη *Reseda minoica* και το *Limonium creticum*, τα οποία ευδοκούν σε μικρούς αριθμούς μέσα στον αρχαιολογικό χώρο στα Μάταλα, κάτω από τις γνωστές σπηλιές!

ΟΜΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΙΧ ΣΤΑ ΜΑΤΑΛΑ

Τους τελευταίους μήνες, ομάδα από το ΜΑΙΧ βρέθηκε στα Μάταλα για να προετοιμάσει το χώρο, αλλά και να δημιουργήσει ειδική περιφράξη έτσι ώστε τα δύο σπάνια αυτά είδη να μπορέσουν και πάλι να αναπτυχθούν στο φυσικό τους χώρο! Να σημειωθεί ότι το ΜΑΙΧ, συμμετέχοντας στο έργο CARE - MEDIFLORA, εντοπίζει, καταγράφει και επιχειρεί να ενισχύσει τους πληθυσμούς των φυτών που απειλούνται με εξαφάνιση. Σημαντική σε αυτή την προσπάθεια είναι η αξιοποίηση της Τράπεζας Σπόρων που έχει δημιουργήσει το ΜΑΙΧ και στην οποία συλλέγει υλικό από ολόκληρη την Κρήτη! Μιλώντας στον «Α» η Βιολόγος - Ερευνήτρια του ΜΑΙΧ κ. Χριστίνα Φουρναράκη, αναφέρει «Στην Κρήτη έχουν επιλεγεί 6 περιοχές στις οποίες θα πραγματοποιηθούν δράσεις προστασίας εντός του φυσικού περιβάλλοντος στα πλαίσια του έργου. Μεταξύ αυτών έχει επιλεγεί η περιοχή του αρχαιολογικού χώρου στα Μάταλα. Η περιοχή επιλέχθηκε καθώς φύονται δύο απειλούμενα είδη της ιθαγενούς χλωρίδας της Ελλάδας, το *Limonium creticum* (ενδημικό και σπάνιο είδος της Κρήτης), και η *Reseda minoica* (απειλούμενο). Τα είδη φύονται στην περιοχή και απειλούνται κυρίως από την επέκταση ενός καλλωπιστικού "χωροκατακτητικού" είδους του *Carobrotus edulis* (το γνωστό μπουζί) το οποίο φυτεύτηκε εντός του αρχαιολογικού χώρου.

ΤΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΓΙΝΑΝ

Όπως εξηγεί η Βιολόγος - Ερευνήτρια, «για την προστασία των απειλούμενων ειδών, προχωρήσαμε σε συγκεκριμένες δράσεις που πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τους υπεύθυνους της Αρχαιολογίας:

1. Εκρίζωση και απομάκρυνση του φυτού *Carobrotus edulis* από την είσοδο του αρχαιολογικού χώρου. Πρόκειται για ένα παχύφυτο το οποίο βλέπουμε να έχει φυτευτεί σε πολλά σημεία της Κρήτης, ωστόσο δεν γνωρίζω ο κόσμος ότι το συγκεκριμένο έχει χαρακτηρισθεί εισβολικό και χωροκατακτητικό (σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς). Προέρχεται από τη Νότια Αφρική και ήρθε στην χώρα μας και σε άλλες Μεσογειακές χώρες ως καλλωπιστικό. Το φυτό αυτό εξαπλώνεται ανεξέλεγκτα και καταλαμβάνει μεγάλες εκτάσεις εις βάρος του φυσικού περιβάλλοντος. Παρόμοια προβλήματα υπάρχουν και σε άλλες περιοχές της Μεσογείου οι οποίες έχουν ειδικά προγράμματα για την απομάκρυνσή του και την καταστροφή του. Δυστυχώς αυτό δεν είναι ευρέως γνωστό και ακόμα κάποιοι Δήμοι το χρησιμοποιούν για έργα αποκατάστασης.
2. Ενίσχυση των πληθυσμών των δύο απειλούμενων φυτών. Συγκεκριμένα φυτεύτηκαν φυτά του *Limonium creticum* και σπόροι των ειδών σε πειραματικές επιφάνειες οι οποίες παρακολουθούνται.
3. Τοποθετήθηκε μια διακριτική περιφράξη εντός του αρχαιολογικού χώρου ώστε οι επισκέπτες να μην ποδοπατούν τα φυτά. Επίσης τοποθετήθηκαν δύο ενημερωτικές πινακίδες οι οποίες ενημερώνουν τους επισκέπτες για τα δύο σημαντικά φυτικά είδη τα οποία θα συναντήσουν εντός του αρχαιολογικού χώρου. Ο Αρχαιολογικός Χώρος των Ματάλων είναι ένας χώρος τον

οποίο επισκέπτεται πολύς κόσμος κάθε χρόνο και προχωρήσαμε σε κάποιες παρεμβάσεις ουσιαστικές αλλά και συμβολικές για την προστασία αυτών των δύο απειλούμενων ειδών. Εδώ θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα για την κατανόηση, την ευαισθησία και ουσιαστική βοήθεια της αρχαιολογού κ. Κουκουράκη και του αρχαιοφύλακα κ. Κουτεντάκη.

Ο κόσμος θα μπορεί να ενημερωθεί πιο εύκολα για αυτά τα απειλούμενα είδη, ενώ μπορούν να υπάρξουν επισκέψεις από σχολεία και βέβαια θα έρθουμε να ενημερώσουμε γι' αυτό το σημαντικό θέμα!» αναφέρει η κ. Φουρναράκη.

Εκτός από τα Μάταλα, αντίστοιχες δράσεις πραγματοποιούνται στο Ελαφονήσι, στην Παλαιόχωρα, στα Νέα Ρούματα, στον Ομαλό Χανίων και στη Νίδα.

ΤΟ ΕΡΓΟ CARE-MEDIFLORA

Το έργο CARE-MEDIFLORA "Δράσεις Διατήρησης Απειλούμενων Φυτικών Ειδών των Νησιών της Μεσογείου: κοινές δράσεις για «εντός τόπου» και «εκτός τόπου» διατήρηση" στοχεύει στη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης απειλούμενων φυτών της Μεσογείου. Υλοποιείται από 7 φορείς σε 6 νησιά της Μεσογείου (Βαlearίδες Νήσοι, Κορσική, Σαρδηνία, Σικελία, Κρήτη και Κύπρος) και από την Ομάδα Ειδικών για τα Φυτά των Νησιών της Μεσογείου της Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης (IUCN).

Οι συνεργαζόμενοι φορείς υλοποιούν δράσεις για τη διατήρηση απειλούμενων φυτών των νησιών της Μεσογείου με μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους:

- * εντός του φυσικού περιβάλλοντος διατήρηση μέσω μέτρων διαχείρισης όπως ενίσχυση πληθυσμών, επανεισαγωγή ειδών, περιφράξεις, απομάκρυνση εισβαλλόντων ξενικών ειδών και επανασύνδεση κατακερματισμένων οικοτόπων
- * εκτός του φυσικού περιβάλλοντος μακροχρόνια διατήρηση σε τράπεζες σπόρων μέσω συλλογής και αποθήκευσης γενετικού υλικού αντιπροσωπευτικού της γενετικής ποικιλότητας των επιλεγμένων πληθυσμών
- * ενίσχυση και διεύρυνση του δικτύου GENMEDA - Δίκτυο Κέντρων Διατήρησης Φυτών της Μεσογείου (Network of Mediterranean Plant Conservation Centres) συνδέοντας τους επιστημονικούς φορείς που εμπλέκονται στο έργο.

Τα αποτελέσματα του έργου προωθούνται σε επιστήμονες και τεχνικούς ειδικούς για τη διατήρηση των φυτών σε Μεσογειακές χώρες με στόχο να ενισχυθεί η συνεργασία των φορέων που ασχολούνται με την «εντός τόπου» και «εκτός τόπου» διατήρηση. Επίσης προωθούνται σε τοπικούς φορείς που ασχολούνται με το περιβάλλον, με στόχο να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τις πιέσεις και απειλές για την τοπική χλωρίδα.

Το έργο ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2016 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2018. Χρηματοδοτείται κατά 80 % από το MAVA Foundation.

Η Μονάδα Διατήρησης Μεσογειακών Φυτών του ΜΑΙΧ είναι Επικεφαλής Εταίρος του έργου ενώ ο Συντονιστής ανήκει στην ΟΜΑΔΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΤΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ - IUCN/SSC .

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα <http://www.care-mediflora.eu/>

Η Ομάδα Ειδικών για τα Φυτά της Μεσογείου της Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης συστάθηκε το 1995, και αποτελείται σήμερα από 62 μέλη. Στόχοι της είναι:

- η αξιολόγηση και παρακολούθηση των αλλαγών στη φυτική ποικιλότητα της Μεσογείου
- η ανάπτυξη, συντονισμός και υλοποίηση Σχεδίων Δράσης για τη διατήρηση των φυτών
- η ευαισθητοποίηση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και του ευρύτερου κοινού σχετικά με τη βιώσιμη διατήρηση των φυτών και των οικοτόπων τους.

Η Μονάδα Διατήρησης Μεσογειακών Φυτών του ΜΑΙΧ δραστηριοποιείται με τη μελέτη και διατήρηση της ιθαγενούς, σπάνιας και ενδημικής χλωρίδας της Κρήτης και της Μεσογείου. Οι κύριες υποδομές της είναι η Τράπεζα Σπερμάτων (Τράπεζα Σπόρων), το Ερμπάριο και ο Βοτανικός Κήπος. Η Τράπεζα Σπερμάτων αποτελεί μέλος του Δικτύου Μεσογειακών τραπεζών γενετικού υλικού "GENMEDA" και του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τη Διατήρηση Σπόρων Αυτοφυών Ειδών "ENSCONET". Σήμερα στην Μονάδα Διατήρησης Μεσογειακών φυτών του ΜΑΙΧ εργάζονται 3 βιολόγοι και 2 γεωπόνοι.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ

ΟΣΔΕ 2018

Στηρίζει τον Αγρότη

Η ενεργοποίηση των δικαιωμάτων άρχισε

Στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Αγροτών Συνεταιρισμού Τυμπακίου μπορείς υπεύθυνα και με τις καλύτερες τιμές να πραγματοποιήσεις την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων σου.

Πληροφορίες επίσης για επενδυτικά προγράμματα και επιδοτήσεις.

Κεντρική Λεωφόρος Τυμπακίου (έναντι σχολής οδηγών Σαραντουλάκη)
Τηλ.: 28920 53074 & 28920 51254, info@opast.gr, www.opast.gr

